

fejlen er klart dokumenteret. I alle andre tilfælde kan rettelse kun ske med tilladelse fra Kirkeministeriet.”

Der henvises desuden til § 12 i Kirkeministeriets cirkulære af 14. august 1987 om folkekirkens og de anerkendte trossamfunds ministerialbog for så vidt angår de anerkendte trossamfund:

”§ 12. Fejl i ministerialbøgerne, der opdages under indskrivningen eller senest ved den i § 11, stk. 1, omtalte konferering eller det i § 11, stk. 2, omtalte genemsyn kan berigtiges af ministerialbogsføreren under forudsætning af, at fejlen er klart dokumenteret. I alle andre tilfælde kan rettelse kun ske med tilladelse fra Kirkeministeriet.”

Som det fremgår, er det ministerialbogsføreren eller Kirkeministeriet, der afgør, om rettelse skal ske. Efter praksis forelægges sagen ofte for Familiestyrelsen (tidligere Civilretsdirektoratet), inden der tages stilling. Afgørelsen træffes på baggrund af almindelige forvaltningsretlige regler, herunder reglerne om parts-høring, jf. også DNK-Håndbogens pkt. 48.3 og pkt. 50.2.

Hjemmelsmangler anses normalt i sig selv for væsentlige. Kun i sjældne tilfælde vil sådanne mangler ikke føre til ugyldighed. Dette kan være tilfældet, hvis det viser sig, at en påberåbt hjemmel for en afgørelse ikke holder stik, men det samtidig oplyses, at afgørelsen kunne være truffet i medfør af en anden bestemmelse, jf. Gammeltoft-Hansen m.fl. *Forvaltningsret*, 2. udg., 2002, side 852.

Herudover kan hensynet til den berørte i visse tilfælde medføre, at en sådan afgørelse ikke annulleres.

Sådanne overvejelser ligger til grund for praksis i de tilfælde, hvor barnet kunne have opnået navnet ved navnebevis inden dåb/navngivning til ministerialbogen. I praksis træffer Kirkeministeriet kun sjældent afgørelse i sådanne sager uden forinden at have hørt Familiestyrelsen. Styrelsen har ofte meddelt, at navngivningen efter omstændighederne kan forblive, som den er, da det ellers ville kræve en rettelse af navnet i ministerialbogen og en efterfølgende udfærdigelse af et navnebevis. Barnet vil ofte være over ½ år gammelt, og så skal der betales gebyr for navnebeviset.

Er der tale om en navngivning, der ikke kunne opnås med hjemmel i navneloven, henstiller Familiestyrelsen som hovedregel til Kirkeministeriet, at der sker rettelse i ministerialbogen. Hvis der undtagelsesvist foreligger andre særlige grunde, som uanset den pågældende hjemmelsmangel med styrke taler imod at anse afgørelsen som ugyldig, henstiller Familiestyrelsen imidlertid, at navnet opretholdes. For eksempler herpå henvises til betænkningen, side 83-84.

Det er de almindelige forvaltningsretlige regler om tilbagekaldelse af begunstigende forvaltningsakter og om annullation, der regulerer, om der kan ske tvangsrettelse af en navnetilladelse, der er opnået ved anmeldelse til ministerialbogen.

5.6.2. Navnelovsudvalgets overvejelser

Navnelovsudvalget har peget på, at der i almindelighed bør udvises tilbageholdenhed med på særlige områder ved lov at fravige de almindelige forvaltningsretlige regler, der har en generel og tværgående karakter, herunder reglerne om tilbagekaldelse og annullation.

Udvalgets overvejelser har derfor taget udgangspunkt i, at der ikke bør fastsættes sådanne særregler, medmindre der må antages at være et væsentligt behov herfor.

Udvalget har for det første overvejet, om der bør lovfæstes en fri adgang for navnemyndighederne til at tilbagekalde eller annullere en afgørelse om tilladelse til at tage et bestemt navn, hvis det konstateres, at afgørelsen er meddelt på et fejlagtigt grundlag. Udvalget har imidlertid ikke fundet, at en sådan ordning ville være ønskelig, idet en ændring af en borgers navn i almindelighed må anses for at være ganske indgribende for den pågældende. Dertil kommer, at der efter udvalgets opfattelse heller ikke kan antages at være noget praktisk behov for en sådan regel.

Udvalget har derfor ikke anbefalet en sådan bestemmelse.

Udvalget har for det andet overvejet, om der af hensyn til den, der har fået navnetilladelsen, bør lovfæstes en snævrere adgang for navnemyndighederne til at annullere eller tilbagekalde en tilladelse. Dette kunne ske ved, at der blev indsat en frist efter udløbet af hvilken, tvangsrettelse skulle være udelukket.

En sådan regel ville imidlertid efter udvalgets opfattelse indebære, at hensynet til den, der måtte have fået en fejlagtig eller ulovlig navnetilladelse, efter udløbet af fristen altid skulle anses for at være mere tungtvejende end de modstående hensyn i den konkrete sag. I sager om efternavne og mellemnavne vil det navnlig dreje sig om hensynet til slægtsfølelsen hos dem, der er berettiget til det pågældende navn.

En sådan afvejning bør imidlertid efter udvalgets opfattelse ikke foretages generelt i lovgivningen, da der kan være tale om vidt forskellige hensyn.

Udvalget har derfor heller ikke anbefalet en sådan regel.